

УВОД

Назив студијског програма	Мастер академске студије архитектура
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Београду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Архитектонски факултет
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	2. Поље техничко-технолошких наука, (5. Поље уметности ¹)
Научна, стручна или уметничка област (према листи коју је усвојио Национални Савет)	2.1 Архитектура (5.4 Примењене уметности и дизајн)
Врста студија	Мастер академске студије Архитектура
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	120 ЕСПБ
Стручни назив, скраћеница (према листи звања Националног Савета)	Мастер инжењер архитектуре – Архитектура Маст.инж.арх.- А Мастер инжењер архитектуре – Урбанизам Маст.инж.арх.- У Мастер инжењер архитектуре – Архитектонске технологије Маст.инж.арх.- АТ Мастер инжењер архитектуре – Архитектонске конструкторство Маст.инж.арх.- АК
Дужина студија	2 године
Година у којој је започела реализација студијског програма	2006.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	2014. (програм са изменама и допунама)
Број студената који студира по овом студијском програму	460
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	Укупан број студената 352 (број студената на години 176)
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	Одлука ННВ о предлогу измена и допуна Студијског програма Мастер академских студија Архитектура(01-864/2-4.3, од 12.07.2013.године) Одлука о акредитацији студијског програма Дипломских академских студија КАПК. 09.01.2009, 612-00-111/2008-04 Одлука о допуни акредитације студијског програма Мастер академских студија КАПК. 25.05. 2011. Год., 612-00-257/2011-04
Језик на коме се изводи студијски програм (обавезно навести ако се програм изводи и на другом језику)	Српски
Година када је програм акредитован	2009.
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.arh.bg.ac.rs

¹ Преко Универзитета у Београду и КОНУС-а поднета је иницијатива да се архитектура нађе и у пољу уметности.

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Студијски програм Мастер академских студија конципиран је тако да обухвата наставу **из поља техничко-технолошких наука, друштвено-хуманистичких наука и поља уметности**. Студије су академског карактера, и структуриране су као усмерене од првог семестра. Линије усмерења – модули су А (архитектура), У (урбанизам), АТ (архитектонске технологије) и АК (архитектонско конструктерство). Усмерења - модули су повезани заједничким предметима (обавезним и изборним) у прва 3 семестра. По завршетку наставе студент стиче диплому Мастер инжењер архитектуре – са назнаком усмерења - А, У, АТ, АК.

Услов за упис на Мастер академске студије архитектуре су завршене основне академске студије архитектуре, или друге сродне области.

Укупно трајање студија је две године и носи укупно 120 ЕСПБ. Настава у оквиру студијског програма архитектуре организована је **сместрално**, у укупно 4 сместара, од 30 ЕСПБ по семестру у **15 радних недеља активне наставе**.

Студије су засноване по методу „студио дривен“, који подразумева тежиште на настави која се одвија у оквиру студија, кроз коју студенти у индивидуалном или групном раду на конкретном пројекту стичу потребна знања, вештине и компетенције у области архитектуре, урбанизма, архитектонских технологија и архитектонског конструктерства. Настава у студију чине два дела: практични, који подразумева рад на задатом пројектном задатку и теоријски, коју чине семинари са специфичним теоријским садржајем које је неопходно за израду пројекта. Јединство практичног и теоријског, огледа се кроз структуру Мастер рада, који је састављен из теоријског дела – Мастер тезе, практичног - Мастер пројекта, и Мастер завршног рада.

Настава се спроводи различитим методама кроз предавања, кратке вежбе, истраживање и пројектовање у студију, семинаре, консултације, образовно-научни, односно образовно-уметнички рад, стручну праксу, самостални студијски истраживачки рад, као и друге облике образовно-научног рада. Провера знања врши се у току семестра и по завршетку активне наставе путем израде и одбране пројектних или елабората са вежби, тестова, колоквијума, семинарских радова и (писмених или усмених) испита.

Исход процеса учења је стицање адекватних знања, вештина и компетенција, као и професионалне квалификације која омогућава самостално и одговорно бављење архитектонском струком, а у складу са националном и регулативом ЕУ. Завршетак мастер академских студија архитектуре у складу са легислативом европске уније и Србије квалификује завршеног студента за позив архитекте. Стечена диплома на мастер академским студијама архитектуре омогућава завршеним студентима и даље образовање на специјалистичким и докторским академским студијама архитектуре на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, као и другим факултетима у земљи и иностранству.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1](#) - Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Основна сврха студијског програма мастер академских студија архитектуре је оспособљавање студената за развој и примену научних, стручних и уметничких достигнућа у области архитектуре, урбанизма, архитектонских технологија и архитектонског конструктертва; стицање професионалне квалификације (улазног основа стицање овлашћења (лиценце) за самостално деловање у струци) за послове у области архитектонског и урбанистичког пројектовања и реализације архитектонских објеката; урбанистичког и просторног планирања, стицање права на наставак образовања на докторским и специјалистичким академским студијама из области архитектуре, урбанизма или сродних научних и уметничких области.

Основни разлог овакве концепције студијског програма мастер академских студија архитектуре утемељен је, са једне стране у традицији и еволуцији система академског образовања архитектата која се више од 150 година развија на Универзитету у Београду, а са друге стране на прихватању савремених европских искустава у образовању архитектата који су орјентисани ка широкој палети могућности професионалног ангажовања. Све већа сложеност професије и велики број занимања које архитекте могу обављати захтевају вишегодишње образовање са усмерењима и специјалистичким образовањем у одређеним областима. Сврха стицања компетенција за разумевања ширине и сложености стручних области којима се архитекти баве је да се студенти припреме за професионални рад и даље усавршавање и да им се пружи подршка у идентификацији личних професионалних афинитета, односно у препознавању уже стручног и специјалистичког професионалног усмеравања.

У тренутним условима променљивог тржишта рада програм мастер академских студија омогућава дипломираним студентима већи избор занимања после пет година студија и могућност да после професионалног ангажовања наставе своје даље академско образовање у областима у којима имају већу могућност запослења или су већ стекли одређено стручно искуство.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1](#) - Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Концепција студијског програма мастер академских студија архитектуре заснована је на сету **општих циљева**:

- Образовање и професионално оспособљавање архитекте усмереног профила, који има способности интегралног проблемског приступа широком спектру послова актуелне архитектонске и урбанистичке праксе и посебно продубљеног деловања у појединим областима у складу са специфичностима усмерења.
- Стицање професионалних вештина које су примарни предуслов за самостално деловање архитекте одређеним областима, у складу са специфичностима усмерења: архитектонског пројектовања, урбанистичког пројектовања, урбанистичког планирања, просторног планирања, реализације архитектонских објеката и архитектонског конструкторства, као и у специфичним подобластима архитектонске праксе.
- Стицање квалификација за послове из подручја архитектуре, урбанизма и архитектонских технологија у делатностима, едукације, културе, свих нивоа управе, заштите човекове околине, научно-истраживачким и другим делатностима.

Посебни циљеви узети у обзир приликом структурирања студијског програма су:

- Програм мастер академских студија пружа образовање и квалификације за општи професионални профил са усмерењима ка архитектури, урбанизму, архитектонским технологијама и архитектонском конструкторству који обезбеђује стицање квалификација и за опште и за усмерене професионалне профиле.
- Обезбеђење образовања архитеката у складу са принципима европског простора високог образовања уопште, а посебно европским принципима образовања за професију архитеката.
- Обезбеђивање међународне препознатљивости кроз развој специфичности студијског програма
- Структура студијског програма је таква да јасно одсликава суштину педагошког приступа и омогућава препознатљивост ужих стручних и научних области које професија архитеката обухвата.
- Структура студијског програма прати и подстиче сталне промене дисциплинарног миљеа увођењем савремених културних, технолошких и професионалних концепата.
- Очување наставних области и развијених облике наставе које су се до сада изучавале на факултету.
- Омогућавање развоја савремених нових и посебних области наставе.
- Омогућавање примене савремених концепата и метода едукације
- Оптимизација оптерећења студената и постојећег наставног кадра

Оперативни циљеви мастер академских студија архитектуре су:

- Оспособљавање студената за разумевање, препознавање и стварање научних, стручних и уметничких дела у области архитектуре, урбанизма, архитектонског инжењерства и технологија.
- Стицање знања о различитим теоријским поставкама и методама архитектонског и урбанистичког пројектовања и извођења архитектонских објеката.
- Стицање професионалних вештина ради могућности конкурисања на тржишту рада и стицања овлашћења (лиценце) за самостално деловање у струци.
- Стицање права на наставак образовања на докторским и специјалистичким академским

студијама из области архитектуре, урбанизма или других сродних области у земљи и иностранству.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1](#) - Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Савладавањем студијског програма мастер академских студија архитектуре студент стиче следеће **способности**:

Разумевање:

- професије и улоге архитеката у друштву, и основних разлика деловања у контексту Србије и другим контекстима
- одговорности према људским, друштвеним, културолошким, урбаним, архитектоским, еколошким, вредностима, и архитектонском наслеђу
- сврхе и смисла остваривања еколошки одговорног дизајна и заштите, рехабилитације и унапређења окружења
- стратегија очувања и одрживог развоја животне средине
- ликовне уметности у функцији квалитета архитектонских и урбанистичких решења

Одговарајућа знања у области:

- метода и техника истраживања, припремања пројектних задатака и оцене резултата
- примене теоријских концепата у креирању пројектних решења кроз рефлексивни и критички приступ
- пројектовања конструкција, решавања грађевинских и инжењерских проблема и техника градње
- физике и технологија којима се обезбеђује комфор унутар објеката, као и заштита од климе
- урбаног дизајна, планирања и вештина од значаја за реализацију процеса планирања
- регулаторних захтева који се односе на пројектовање и изградњу свеобухватних идејних пројеката, регулативе и процедура које се тичу интегрисања пројеката у шире/свеобухватно планирање развоја, као и извођења објеката
- финасирања пројеката, управљања пројектима, контроле трошкова и израде пројеката

Вештине и способности:

- креирања и разраде архитектонских решења различитог обима и сложености, користећи више медија изражавања
- проналажења решења која задовољавају захтеве корисника и поштују ограничења која произлазе из трошкова и регулативе
- концептуалног и критичког приступа архитектонском пројектовању према потребама корисника, који интегрисе друштвене, економске, естетске и техничке аспекте

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Прилог 4.1.](#) - Додатак дипломе

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Студијски програм Мастер академских студија структуриран је по усмерењима од првог семестра. Линије усмерења – модули су А (архитектура) – Модул 1, У (урбанизам) – Модул 2, АТ (архитектонске технологије) – Модул 3 и АК (архитектонско конструктерство) – Модул 4. Усмерења - модули су повезани заједничким предметима (обавезним и изборним) у прва 3 семестра.

Заједнички предмети (Модул ЗАЈ - укупно 30ЕСПБ – 25%) одвијају се од првог до трећег семестра и структурирани су у три групе предмета. У првој групи је по један обавезни академско-општеобразовни предмет (2ЕСПБ – 1,666% укупно 6ЕСПБ - 5%). У другој групи је по један изборни предмет из области историје и теорије (2ЕСПБ – 1,666% укупно 6ЕСПБ - 5%), по типу у групи академско-општеобразовних и теоријско-методолошких предмета. Трећу групу чине по три изборна предмета (3x2ЕСПБ – 5% укупно 18ЕСПБ - 15%): један из области архитектуре, један из области урбанизма и један из области архитектонских технологија/конструктерства, по типу у групи теоријско-методолошких и научно/уметничко-стручних предмета.

Линије усмерења – модули: А (архитектура) – Модул 1, У (урбанизам) – Модул 2, АТ (архитектонске технологије) – Модул 3 и АК (архитектонско конструктерство) – Модул 4 одвијају се у сва четири семестра и имају по 90 ЕСПБ што чини по 75% наставе сваког од модула.

Сва усмерења - модули, структурирана су на исти начин, сваки у својој области, и обухватају теоријско-методолошке, научно/уметничко-стручне и стручно-апликативне предмете. Настава подразумева индивидуални и групни практични рад студената на пројекту који се обавља у студију кроз предмет Студио – пројекат (15ЕСПБ – 12,5% укупно 45ЕСПБ - 50%), теоријске семинаре који су повезани са темом пројекта, кроз предмет Студио – семинар (4ЕСПБ – 3,33% укупно 12ЕСПБ – 10%), и Радионицу – специфичан облик стручне праксе (1ЕСПБ – 0,833% укупно 3ЕСПБ – 2.5 %), укупно 3x1 ЕСПБ односно 3x30=90 радних сати које студент реализује у организацији факултета. Провера знања се врши у току семестра кроз презентације рада на пројекту, и коначно кроз јавну одбрану и изложбу елабората који садржи пројекат и семинарске радове.

Сва усмерења у оквиру студијског програма имају и обавезу реализације програма Стручне праксе (укупно 2 ЕСПБ– 1,66%, односно 60 радних сати) коју студент реализује у организацији факултета у пројектном бироу, јавним установама, на градилишту или одговарајућим научноистраживачким институцијама. Провера стеченог знања се врши кроз израду и одбрану елабората.

Јединство практичног и теоријског, на сваком од усмерења, огледа се у завршном (четвртом) семестру кроз структуру Мастер рада (30ЕСПБ – 25%), који је састављен из теоријског дела – Мастер тезе (6ЕСПБ – 5%), практичног, стручно-апликативног дела - Мастер пројекта (12ЕСПБ – 10%), и Мастер завршног рада (10ЕСПБ – 8,33%).

Процент изборности разликује се по модулима. На Модулима 1 и 3 (А и АТ) је 95%, на Модулу 2 (У) је 62%, а Модулу 4 (АК) 45%.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Табела 5.1.a](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија

[Табела 5.1.a](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија – Модул Архитектура

[Табела 5.1.a](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија – Модул Урбанизам

[Табела 5.1.a](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија – Модул Архитектонске технологије

[Табела 5.1.a](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија – Модул Архитектонско конструктерство

[Блок табела 5.1.a](#) Студијског програма Мастер академских студија Архитектуре са изборним подручјем-модулима: А (архитектура) – Модул 1, У (урбанизам) – Модул 2, АТ (архитектонске технологије) – Модул 3 и АК (архитектонско конструктерство) – Модул 4

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета - Заједнички предмети више Модула (Архитектура, Урбанизам, Архитектонске технологије, Архитектонско конструктерство)

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета - Модул Архитектура

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета - Модул Урбанизам

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета - Модул Архитектонске технологије

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета - Модул Архитектонско конструктерство

[Табела 5.3.](#) Изборна настава на студијском програму

[Табела 5.4.](#) Академско-општеобразовни предмети

[Табела 5.5.](#) Теоријско - методолошки предмети

[Табела 5.6.](#) Научни, односно уметничко-стручни предмети

[Табела 5.7.](#) Стручно-апликативни предмети

[Прилог 5.1](#) Распоред часова

[Прилог 5.2](#) - Књига предмета (у документацији и на сајту институције)

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм Мастер академских студија архитектуре је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Студијски програм Мастер академских студија архитектуре нуди студентима најновија научна, уметничка односно стручна сазнања из области архитектуре, урбанизма и архитектонских технологија. Студијски програм је целовит и свеобухватан и обухвата основна теоријске, теоријско-методолошке и научна/уметничко – стручне програме из наведених основних дисциплинарних области.

Програм Мастер студија усаглашен је са другим програмима високошколске установе, као што су Основне академске студије и Докторске академске студије архитектуре које представљају први, односно трећи степен образовања архитектата.

Студијски програм је усклађен са три акредитована програма иностраних високошколских установа:

- Архитектонски факултет ЕТХ у Цириху (<http://www.ethz.ch/>) , и
- Архитектонски факултет Технички Универзитет у Делфту (<http://www.tudelft.nl>)
- Архитектонски факултет у Ахену (<http://www.rwth-aachen.de/go/id/ogq>)

Показатељи и прилози за стандард 6:

[Прилог 6.1.2.3.](#) - Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен
[Прилог 6.4](#) - Препоруке или усклађеност са одговарајућим добром праксом у европским институцијама

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Архитектонски факултет уписује у прву годину Мастер академских студија архитектуре 176 студената. Услов за упис на прву годину дипломских академских студија су завршене основне академске студије архитектуре, или друге сродне области. Кандидати који су завршили основне студије из друге области полажу диференцијалне испите у складу са посебним програмом.

Сви пријављени кандидати полажу пријемни испит за Мастер академске студије архитектуре.

Пријемни испит за упис студената на Мастер академске студије, студијски програм – Архитектура, организује се у форми **квалификационог испита**, са циљем успостављања ранга кандидата при упису на Мастер академске студије.

Ранг кандидата формира се на основу збира поена из следећих делова пријемног испита:

- успех на основним академским студијама
- квалитет портфолија у целини
- тест (или тест и интервју)

Комисија утврђује ближа одређења за сваки пријемни испит посебно : број питања, области из којих се постављају питања, дужину трајања испита и критеријуме вредновања те објављује их у конкурсној документацији.

У свему осталом примењују се опште одредбе Универзитета дефинисане Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, Правилником о пријемном испиту Факултета, као и другим одлукама које се објављују на огласној табли Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1](#) Преглед броја студената који су уписани на студијски програм

[Табела 7.2](#) Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години

[Прилог 7.1](#) - Конкурс за упис студената

[Прилог 7.2](#) - Решење о именовању комисије за пријем студената

[Прилог 7.3](#) - Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ)

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савлађује студијски програм Мастер академских студија архитектуре полагањем испита за сваки појединачни предмет чиме стиче одређени број бодова, у складу са студијским програмом. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30 а максимални 70. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

Предиспитне обавезе студената обављају се на различите начине, кроз: тестове, колоквијуме, оцењивање вежби, радионице, презентације рада на пројекту и сл. Присуство проверама знања у току семестра је обавезно, а за студенте који из оправданих разлога нису присуствовали организује се додатни термин провере знања. Студент може стећи максимални број поена полагањем испита (писмени или усмени испит, семинарски рад, одбрану елабората пројекта), а у складу са начином стицања поена дефинисаним студијским програмом. Укупан успех студента на предмету изражава се оценама и то по следећој скали (Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту, Гласник Универзитета у Београду, бр. 136-13.07.2007. год.):

1. од 0 до 50 поена – оцена 5 (није положио)
2. од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан)
3. од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар)
4. од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар)
5. од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
6. од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан)

Оцена студента на сваком предмету заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза у току семестра и полагањем испита. За сваки предмет из студијског програма јасно је дефинисан начин стицања поена који укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита. Начин полагања испита и стицања поена на предметима прилагођен је врсти студијског подручја-модула у оквиру кога се предмет организује.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1](#) Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту.

[Табела 8.2](#) Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму

[Прилог 8.1](#) - Књига предмета, друга врста публикације или презентација на сајту

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Спровођење наставе на Мастер академским студијама архитектуре због својих специфичности врши се према стандардима утврђеним на нивоу факултета, а који су усклађени са стандардима образовања техничко-технолошког поља.

Број наставника и сарадника одговара потребама студијског програма и зависи од врсте наставних предмета. Укупан број наставника који учествује на Мастер академским студијама архитектуре је 77, од чега је преко 90% у сталном радном односу са пуним радним временом. Наставници остварују просечно кроз предавања, консултације, вежбе, друге облике наставе и теренски рад 3,19 часова недељно. Наставници имају најмање пет референци из уже научне, уметничке односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму, који су доступни јавности на сајту факултета. Укупан број сарадника који учествује на Мастер академским студијама архитектуре је 50. Сарадници остварују просечно 5,25 часова недељно.

Наставно особље факултета подељено је у три организационе јединице – департман за архитектуру, департман за урбанизам и департман за архитектонске технологије. Рад департмана уређен је Стаутом АФ и пре свега се односи на организовање послова на развоју студијских програма и реализацији наставе из одређених ужих области архитектуре и урбанизма.

Научна компетентност наставника и сарадника вреднује се према критеријумима и индикаторима Министарства науке као и критеријумима установљеним од стране Универзитета у Београду.

Избор наставника врши се у складу са одредбама Статута АФ, чланови 118-121, у складу са одредбама Правилника о поступку предлагања за избор наставника и поступку за избор сарадника, и Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

[Табела 9.2.](#) Листа наставника ангажованих на студијском програму

[Табела 9.3](#) Збирни преглед броја наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму

[Табела 9.4.](#) Листа сарадника ангажованих на студијском програму

[Прилог 9.1](#) Фотокопије радних књижица, или уговора у раду наставног особља (ако је затражена акредитација само студијског програма),

[Прилог 9.2](#) - Правилник о избору наставника (ако је затражена акредитација само студијског програма),

[Прилог 9.3](#) - Књига наставника (са подацима специфицираним на идентичан начин као у табелама из стандарда, ако се не прилажу табеле)

[Прилог 9.4](#) - Доказ о јавној доступности података о наставницима и сарадницима (публикација или сајт институције)

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

За извођење студијског програма обезбеђен је одговарајући простор за извођење наставе, са 4,4 м² бруто простора по студенту по сменама.

Архитектонски факултет обезбеђује адекватне просторне и техничке услове за квалитетно извођење наставе. Зграда Техничких факултета први је објект у Србији наменски грађен за потребе високошколске наставе. Настава се одржава у Амфитеатру, слушаоницама, салама, рачунарским учионицама, медијатеци, макетарници, читаоници... Поред просторија намењених искључиво одржавању наставе, специфичност наставе активира и наставничке кабинете као простор у коме се делом реализује настава.

За сваког студента на студијском програму обезбеђено је место у амфитеатру, учионици и компјутерској учионици по сменама. Амфитеатар и слушаонице опремљене су клупама и подлогама за писање, таблом, осветљене су и адекватно озвучене. Све вежбаонице опремљене су таблама, потребним бројем цртаћих столова и столица, паноима за излагалагање студентских радова, као и техничком опремом неопходном за извођење наставе.

Амфитеатар и слушаонице опремљене су пројекционим платнима, рачунаром и видео бимом. Рачунарски центар је опремљен са 18 видео бимова, 15 лап-топ рачунара, 5 десктоп рачунара, 2 дигиталне камере, 1 фотоапаратом и другом пратећом рачунарском опремом за извођење апликативне наставе у учионицама, односно на терену. У компјутерским учионицама студентима је на располагању 40 рачунара, који су повезани у рачунарску мрежу и имају приступ интернету, као и 1 штампач и остала пратећа опрема. За извођење наставе на располагању је 134 рачунара, 63 штампача и 10 скенера. Принт-центар је опремљен са потребним бројем рачунара, 5 штампача и плотера. Већина просторија намењених извођењу наставе има приступ интернету, а у фази реализације је и бежично умрежавање простора на факултету.

Факултет поседује вредну и савремену техничку опрему (рачунарску мрежу, сервере, рачунарске лабораторије, принт-центар, школске верзије софтвера, бежичну интернет мрежу), као и коректан библиотечки фонд.

Архитектонски факултет има библиотеку снабдевену уџбеницима и осталом литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном, научноистраживачком и уметничком раду. Библиотека тренутно располаже са 12766 монографских публикација. Библиотечки фонд је састављен од стручне литературе, уџбеника, скрипти, страних и домаћих часописа, и других материјала који су у функцији наставе која се изводи на Факултету.

Обезбеђена је покривеност предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су пре почетка реализације студијског програма доступни студентима у библиотеци и факултетској књижари, у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса тог студијског програма.

Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Тако је од претходне акредитације до данас библиотечки фонд богатији за 1505 нових књига. Део сајта о информацијама везаним за библиотеку је систематично организован. Овај фонд се константно обнавља и допуњује новим насловима и студенти се о томе стално обавештавају. Студентима и наставном особљу факултета је омогућен приступ монографским и серијским публикацијама и ван факултета и то преко сервиса НБС (Народне библиотеке Србије) KoBSON.

Библиотека поседује стручно обрађене каталог: ауторски/азбучни, стручни, предметни, каталог дипломских радова, магистарских и докторских дисертација. Од 2004. г. Библиотека је прешла на електронски каталог у систему COBISS, односно приступила је ВЕС-у (Виртуелној библиотеци Србије), и све новоприспеле публикације се обрађују електронским путем.

Својим целодневним радним временом Библиотека пружа могућност увида и коришћења свога фонда, не само студентима Архитектонског факултета већ и другим заинтересованим лицима. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице смештене су одговарајућем делу зграде како би студентима, наставницима, сарадницима и свим осталим корисницима пружили адекватне услове за рад.

Библиотека читаоница има капацитет од максимално 100 особа. Поред тога, факултет поседује медијатеку у којој се одржавају предавања и приказује аудиовизуелни материјал везан за наставни процес.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1](#) Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму

[Табела 10.2](#) Листа опреме за извођење студијског програма

[Табела 10.3](#) Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм

[Табела 10.4](#) Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму

[Табела 10.5](#) Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји)

[Прилог 10.1](#) - Књига инвентара

[Прилог-10.2](#) - Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Статутом Архитектонског факултета постављен је организациони систем руковођења, управљања и појединачних надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета.

Контрола квалитета студијског програма спроводи се систематски, на више нивоа.

Контрола квалитета студијског програма се спроводи кроз рад следећих тела надлежних за обезбеђење и унапређење квалитета: Комисија за наставу, Комисија за студентска питања, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета.

Провера квалитета студијског програма се врши кроз редовну проверу наставног рада запослених најмање једном у две године кроз студентску анкету, кроз рад Департмана који предлаже и организује студијске програме, кроз рад Већа година које координира реализацију наставе у складу са студијским програмом одређене године студија, координира организацију и извођење испита са године студија и анализира резултате евалуационих процедура у циљу унапређења реализације.

Студентске евалуације наставе су основ праћења квалитета реализације студијских програма. Резултати студентских евалуација анализирају се на департманима и на Већима година. Департмани анализирају реализацију наставе по областима, док Већа година синхронизују активности по годинама студија, односно семестрима. Руководиоци Већа година надлежни су и одговорни за усклађивање студентских обавеза са ЕСПБ вредностима предмета, реализацију система континуалног праћења и оцењивања студената, као и за провере знања.

У процесу самовредновања институције, који се спроводи на сваке три године, студијски програми се евалуирају на основу елемената заданих стандардима за самовредновање Националног савета, путем SWOT анализе.

Још једну димензију контроле квалитета представља право студената да бирају наставнике – руководиоце студија на појединим предметима. Овај процес стимулише наставнике да континуирано унапређују своје програме и задатке, као и квалитет реализације наставе.

Факултет и Студентски парламент обезбеђују студентима континуирано учешће у оцењивању наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1](#) - Листа чланова комисије за контролу квалитета .

[Прилог 11.1](#) - Извештај о резултатима самовредновања студијског програма

[Прилог 11.2](#) - Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета

[Прилог 11.3](#) - Правилник о уџбеницима

[Прилог 11.4](#) - Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет

Стандард 12: Студије на даљину

Студијски програм заснован на методама и технологијама образовања на даљину подржан је ресурсима који обезбеђују квалитетно извођење студијског програма.

Високошколска установа може организовати студијски програм на даљину за сваку област и свако образовно-научно и образовно-уметничко поље, ако наставни садржај, подржан расположивим ресурсима, може квалитетно усвојити кроз студије на даљину и ако се обезбеђује исти ниво знања дипломираних студената, иста ефикасност студирања и исти ранг (квалитет) дипломе као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма.

Архитектонски факултет не организује студије на даљину.